

Центр Професійного Розвитку
Педагогічних Працівників

Інклюзивне навчання: завершуємо навчальний рік

Наталія Приймак, консультант
Центру професійного розвитку
педагогічних працівників м.Львова

Інклюзивне навчання - це

система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників

Закон України «Про освіту»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Що можна віднести до системи освітніх послуг?

Основними ознаками освітньої послуги є:

1. Надається суб'єктом освітньої діяльності;
2. Полягає у здійсненні таким суб'єктом комплексу дій, що затверджений законодавством, освітньою програмою та/або договором;
3. Має на меті отримання певних результатів навчання здобувачем освіти.

Закон України «Про освіту»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Аналізуємо:

1. Хто надає послугу дітям з ООП:

Команда психолого-педагогічного супроводу:

- ✓ Керівник закладу
- ✓ Заступник керівника
- ✓ Вчитель (вихователь) інклюзивного класу (групи)
- ✓ Асистент вчителя (вихователя)
- ✓ Практичний психолог
- ✓ Соціальний педагог (за потреби)
- ✓ Спеціальний педагог (дефектолог, логопед, сурдопедагог.....)
- ✓
- ✓ БАТЬКИ

Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.06.2018 №609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП в ЗЗСО та ЗДО»

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogo-polozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyi-osviti>

Аналізуємо:

1.1. Як залучити:

- ✓ **Асистент вчителя (вихователя)** – педагогічний працівник, оформляється у штат закладу освіти з розрахунку 1 ставка на клас (групу), де може навчатись від 1 до 3 дітей з ООП
- ✓ **Спеціальний педагог** (дефектолог, логопед, сурдопедагог.....) – може бути прийнятий у штат закладу освіти на 0,5 ставки (9 год/тижд)

Підказка – де беруться і як рахуються години:

У п.7 висновку ІРЦ – вказано хто та скільки годин проводить (психолог, логопед...).

Наприклад: 1 дитина потребує 2 години роботи з логопедом.

Питання: скільки в закладі має бути дітей, щоб логопед мав 9 год. (0,5 ставки)?

Аналізуємо:

1.2. Як залучити (варіант 2):

- ✓ Спеціальний педагог (дефектолог, логопед, сурдопедагог.....) – може працювати на підставі договору (цивільно-правова угода між фахівцем та батьками), години, які він працює за договором, не входять у ставку фахівця.

По факту виконання умов договору (проведення корекційно-розвиткових занять) щомісяця складається відповідний акт, за яким здійснюється оплата

Постанова КМУ від 14.02.2017 №88 зі змінами
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/88-2017-%D0%BF#n8>

Аналізуємо:

1.3. Додаткові фахівці:

Асистент дитини особа, уповноважена батьками на здійснення супроводу дитини; не є в штаті садочку чи школи, може не мати педосвіти. Працює з конкретною дитиною. Керівник закладу дає дозвіл на доступ до освітнього процесу (наказ по садочку).

Триває проєкт щодо залучення такого фахівця у штат за державний кошт
<https://mon.gov.ua/ua/news/asistent-vchitelya-ta-asistent-ditini-vikonuyut-rizni-funkciyi-ta-mayut-rizni-obovyazki-rozysnennya-mon>

<https://mon.gov.ua/ua/news/mon-i-minsocpolitiki-prodovzhili-termini-aprobaciyi-proyektu-derzhavnogo-standartu-suprovodu-pid-chas-inklyuzivnogo-navchannya>

Аналізуємо:

1.4. Додаткові фахівці:

Аналізуємо:

2. Комплекс дій (виконання програми (ІПР))

- Висновок ІРЦ про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини

П.7. Загальні висновки

Особливі освітні потреби (наявність) – **ТАК**

Рівень розвитку: знання, вміння та навички не відповідають віковим нормам. ЗНМ II рівня. ЗПР

Індивідуальний навчальний план: так / навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей із затримкою психічного розвитку

Програма закладу освіти

Індивідуальна програма розвитку

Аналізуємо:

2.1. Виконання ІПР (школа):

7. Характеристика учня

Сфера розвитку	Стисла характеристика	Заплановані дії	Очікувані результати/уміння
Емоційно-вольова	Має підвищену вразливість; знижений рівень емоційного інтелекту	Спостереження за причинами вразливості, створення умов безпеки та комфорту; Розвиток емоційного інтелекту: перегляд та обговорення мультфільмів, читання творів, рольові ігри	дитина буде розрізняти емоції однокласників, дорослих, у 6 випадках з 10....
Фізична			
Когнітивна			
Мовленнєва	<u>Звуковимовна</u> порушена, зокрема відсутні сонори, наявна нечітка вимова африкатів. Словниковий запас нижче вікової норми, переважно побутового характеру. Необхідна корекція звукової й лексико-граматичної сторони мовлення	Робота над постановкою сонорних звуків, при виконанні вправ чи читанні звертати увагу на вимову. Збагачення словникового запасу: читання, спілкування, вивчення віршиків.....	Дитина навчиться вимовляти сонорні звуки у 50% випадків. Збагачення словникового запасу на 10%....
Соціальна			

Аналізуємо:

2.1.1. Виконання ІПР (школа):

10. Індивідуальний навчальний план

Навчальний предмет (освітня галузь) Українська мова і літературне читання (за Савченко)

Цілі навчання	Зміст	Педагогічні технології, спрямовані на досягнення мети	Оцінювання знань, які засвоїв учень за рік/півріччя
з увагою сприймає усні репліки співрозмовника, <i>доречно</i> реагує на них; виконує навчальні та ігрові дії відповідно до прослуханої інструкції; слухає й <i>розуміє</i> коротке монологічне висловлення	Змістова лінія «Взаємодіємо усно» Сприймання усної інформації	Педагогічні технології: 1. Диференційований та індивідуальний підхід (індивідуальні завдання, відповідно до особливостей сприйняття інформації, темпу засвоєння, психічного розвитку учня, вмінь та навичок), 2. Арт-технології (навчання через мистецтво): навчаємось рахувати за допомогою картини (скільки дерев на картині, якого кольору будинок, якої форми вікно в будинку...), 3. «Ситуація успіху» - знаходити за що можна дитину похвалити. 4. Інтерактивні технології: робота в групах...	
читає і називає нескладні за змістом і формою фольклорні та літературні тексти (загадка, лічилка, казка, вірш, оповідання);	Змістова лінія «Читаємо» Сприймання і практичне розрізнення художніх текстів		

Аналізуємо:

2.1.2. Виконання ІПР (школа):

7. Характеристика учня

15. Моніторинг стану розвитку учня та його навчальних досягнень

Таблиця 1

Навчальні предмети (п.8)	Строк проведення моніторингу			
	протягом першого півріччя навчального року	після закінчення першого півріччя навчального року	протягом другого півріччя навчального року	після закінчення навчального року

Таблиця 2

Сфери розвитку (п.7)	Строк проведення моніторингу			
	протягом першого півріччя навчального року	після закінчення першого півріччя навчального року	протягом другого півріччя навчального року	після закінчення навчального року

Аналізуємо:

2.2. Виконання ІПР (садочок):

7. Індивідуальний освітній план дитини¹

Освітня лінія Дитина в соціумі

Особистість дитини,

Дитина в соціумі

Дитина у природному довкіллі

Дитина у світі культури

Гра дитини

Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі

Мовлення дитини

Цілі та завдання	Очікувані результати/ уміння, методи та засоби реалізації мети	Моніторинг та оцінювання досягнень ²				
		1.10	1.11	...	...	...
Максим навчиться розуміти правила внутрішнього розпорядку дня групи	Максим буде дотримуватись правил внутрішнього розпорядку дня групи					
			+			
				+		

Аналізуємо:

2.3. Виконання ІПР – труднощі:

- Відсутність механізмів співпраці з ІРЦ, НРЦ, МЕДИЧНИМИ УСТАНОВАМИ;
- Формалізованість;
- Несистематичність;
- Неузгодженість дій;
- Потреба в справжньому координуванні;
- Обмаль знань;
- Слабкі партнерські зв'язки з батьками.

Аналізуємо:

3. Результати:

ПОРТФОЛІО дитини з ООП

- **Портфоліо** – це систематичний збір робіт учня, що проводиться з певною метою.
- **Портфоліо** може містити роботи, що відбираються вчителем, дитиною та батьками.
- **Портфоліо** має відображати щоденні види діяльності дитини.
- **Портфоліо** має бути постійним процесом
- За допомогою портфоліо можна зрозуміти процес мислення дитини і спланувати відповідні стратегії та методи роботи з нею.
- **Портфоліо** відображає сильні сторони дитини, а також її потреби.

Цілі використання портфоліо:

- Вивчення прогресу розвитку дитини за певний період часу, у тому числі прогресу з розвитку відповідних навичок (наприклад, навичок з письма).
- Забезпечення можливості для самооцінювання.
- Допомога вчителю у визначенні індивідуальних цілей для дитини.
- Основа для оцінки та розроблення навчальної програми

<https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/08/portfolio-r.pdf>

Документ

Протокол

Засідання команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами

Протокол – це документ, в якому фіксується хід обговорення питань і рішення, прийняті колегіальними органами на зборах, нарадах, конференціях тощо. Це первинний офіційний документ, на підставі якого керівництво має право вимагати від підлеглих виконання доручених їм завдань, видавати розпорядчі документи.

Протокол веде технічний секретар чи обрана особа.

Документ

ПРОТОКОЛ

11. Засідання фахівців, які здійснюють психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами³

Дата _____

Присутні

Питання, винесені на розгляд:

1. _____
2. _____
3. _____

Висновки, рекомендації:

1. _____
2. _____
3. _____

Документ

Протоколи складаються з таких реквізитів:

1. Назва документа.
2. Номер.
3. Назва колегіального органу із зазначенням характеру його роботи (загальні збори, виробнича нарада, засідання кафедри тощо).
4. Назва підприємства, організації.
5. Дата й місце проведення зборів.
6. Кількісний склад учасників (якщо учасників багато, то вказується кількість присутніх і до протоколу додається реєстраційний лист).
7. Посади, прізвища й ініціали керівників зборів, наради тощо (голови, секретаря, членів президії).
8. Порядок денний (питання можуть формулюватися в називному відмінку).
9. Текст.
10. Перелік додатків до протоколу із зазначенням кількості сторінок.
11. Підписи керівників зборів, наради (голови й секретаря).

Документ

ЗРАЗОК

Заклад дошкільної освіти №1

ПРОТОКОЛ №5

Засідання фахівців, які здійснюють психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами

Дата 30.05.2021

Присутні:

- члени команди психолого-педагогічного супроводу дитини (ПІБ), група «Калинка» (за списком, відповідно до наказу Про створення команди...),
- батьки дитини.

Питання, винесені на розгляд:

1. Про стан реалізації інклюзивного навчання для Максима у групі «Калинка»
2. Про стан реалізації завдань ІПР дитини з ООП.
3. Про співпрацю членів команди ППС дитини з ООП
4. Про проведення корекційно-розвиткових занять з дитиною.
5. Про забезпечення корекційно-розвитковим обладнанням для роботи з дитиною з ООП.

Документ

Слухали:

1. Керівника (заступника) ЗДО щодо стану реалізації інклюзивного навчання Максима: виконання функціональних обов'язків членами команди психолого-педагогічного супроводу, залучення батьків для співпраці у команді супроводу.
2. Членів команди щодо виконання ІПР.
- Корекційних педагогів щодо проведення корекційно-розвиткових занять з дитиною.
3. Керівника ЗДО щодо організації корекційно-розвиткових занять, якщо у закладі освіти відсутні потрібні фахівці.
4. Керівника ЗДО щодо закупівель корекційно-розвиткового обладнання для роботи з дитиною з ООП.

Висновки, рекомендації:

1. _.
2. _.
3. _.
4. _.

Голова
Секретар

(підпис)
(підпис)

Термін: _____
Всі члени команди супроводу

Підсумки

1. Аналіз

2. Документи

3. Закупівлі

4. Планування

Документ

Слухали:

1. Керівника (заступника) ЗДО щодо стану реалізації інклюзивного навчання Максима: виконання функціональних обов'язків членами команди психолого-педагогічного супроводу, залучення батьків для співпраці у команді супроводу.
2. Членів команди щодо виконання ІПР.
- Корекційних педагогів щодо проведення корекційно-розвиткових занять з дитиною.
3. Керівника ЗДО щодо організації корекційно-розвиткових занять, якщо у закладі освіти відсутні потрібні фахівці.
4. Керівника ЗДО щодо закупівель корекційно-розвиткового обладнання для роботи з дитиною з ООП.

Висновки, рекомендації:

1. _.
2. _.
3. _.
4. _.

Голова
Секретар

(підпис)
(підпис)

Термін: _____
Всі члени команди супроводу

Питання? Пропозиції?

Ми на постійному зв'язку онлайн

Наталія Приймак (Facebook)

Група «Інклюзія. Львів» (Facebook)

Дякую за увагу !

Наші координати:

**Центр професійного розвитку
педагогічних працівників м.Львова
(ЦПРПП м.Львова)**

Пл.Д.Галицького, 4

Тел.297-53-28

Ми он-лайн: сторінка у Facebook

